

Công tác cán bộ

Chúng tôi đã làm được gì để cán bộ dân tộc ít người yên tâm và phấn khởi công tác?

Nguyễn Chương

Phó trưởng ban tổ chức Huyện uỷ Sa pa

Sapa là một huyện miền núi thuộc vùng cao tỉnh Lào cai, có mười một dân tộc ít người, trong đó dân tộc mèo chiếm 50% số dân. Cơ quan lãnh đạo phong trào trong huyện trước đây là Ban cán sự đảng. Năm 1960, mới có Huyện uỷ, Uỷ ban hành chính và các đoàn thể quần chúng cấp huyện. Từ đó, đội ngũ cán bộ huyện hình thành. Số cán bộ này hầu hết là người Kinh, có một số ít là người dân tộc ở địa phương hoặc được điều động từ nơi khác đến. Sau này số cán bộ dân tộc ít người được bổ sung dần và phân bố vào hầu hết các ngành trong huyện; nhiều đồng chí đã tham gia vào các cơ quan lãnh đạo như huyện uỷ, uỷ ban hành chính huyện và giữ những chức vụ lãnh đạo chủ chốt.

Số cán bộ dân tộc ít người trước đây có rất ít, nay đã chiếm trên 10% tổng số cán bộ, nhân viên trong huyện. Đó là một tiến bộ quan trọng đáng tự hào và phấn khởi. Trong việc củng cố và phát triển phong trào địa phương, cán bộ các dân tộc ít người đã đóng góp phần rất quan trọng. Nhiều đồng chí đã trưởng thành mau chóng và làm tốt nhiệm vụ được phân công, nhưng cũng có một số đồng chí chưa yên tâm công tác, muốn xin về công tác ở địa phương, không thích làm cán bộ thoát ly. Thường xuyên có từ 20% đến 30% thậm chí có lúc tới 40% số cán bộ dân tộc xin về, trong đó có một số đồng chí là cán bộ lãnh đạo.

Các đồng chí xin về thường nêu nhiều lý do, chủ yếu tập trung vào mấy điểm: kinh tế gia đình thiếu thốn, vợ ốm, con đau, cha mẹ già yếu, nhà cửa dột nát, không có người giúp đỡ và trình độ, năng lực công tác kém. Một số đồng chí đã tự ý bỏ công tác về nhà, hoặc xin nghỉ phép rồi ở nhà đến năm, sáu tháng không lên nhận công tác nữa. Số ít đồng chí tuy

gia đình đỡ khó khăn, nhưng cũng xin về do chịu ảnh hưởng của tư tưởng tiêu cực. Công tác điều động cán bộ ở xã lên bổ sung cho các ngành của huyện cũng gặp nhiều khó khăn. Có đồng chí nói: đi bộ đội chỉ có ba bốn năm, đi làm cán bộ Nhà nước không có thời hạn, nên không thích đi. Có đồng chí đã đi công tác được ba, bốn năm, tự coi như hết hạn và xin về. Kế hoạch đề ra là mỗi xã một năm cung cấp cho huyện uỷ bảy cán bộ, nhưng kết quả chỉ có hai đồng chí. Tình hình trên không những ảnh hưởng đến phong trào chung, mà còn tác động tiêu cực đến tư tưởng của cán bộ người Kinh. Một số đồng chí bi quan cho rằng mình phải làm thay cán bộ dân tộc ít người không biết đến bao giờ, có đồng chí đã công tác lâu năm ở miền núi cũng muốn xin về công tác ở miền xuôi để được gần gia đình.

Trước tình hình trên, Huyện uỷ chúng tôi đã đi sâu tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của cán bộ. Chúng tôi thấy có nhiều vấn đề phải suy nghĩ, thảo luận nhằm xác định cho rõ nguyên nhân vì sao cán bộ dân tộc ít người không muốn thoát ly rồi lại thích về địa phương, để có phương hướng giải quyết đúng đắn.

Phải chăng nguyên nhân chính là những khuyết điểm về thực hiện chính sách cán bộ? Hoặc cán bộ dân tộc không có chức, có quyền? Hoặc do hoàn cảnh sinh hoạt khó khăn, gia đình thúc ép, làm cho cán bộ dân tộc không đi công tác xa nhà, xa thôn, xa mình được? Sau khi điều tra, nghiên cứu phân tích kỹ lưỡng, chúng tôi khẳng định rằng: các nguyên nhân vừa kể trên đã ảnh hưởng nhất định đến tư tưởng của cán bộ dân tộc địa phương và cần phải được chú ý giải quyết. Song đó không phải là nguyên nhân chính, mà nguyên nhân chính là: *Huyện uỷ chưa làm tốt công tác giáo dục tư tưởng, nâng cao giác ngộ chính trị cho cán bộ dân tộc ít người, làm cho anh chị em hiểu sâu sắc lý tưởng cách mạng, trên cơ sở đó xác định trách nhiệm của mình là tổ chức, động viên đồng bào dân tộc mình làm cách mạng xây dựng cuộc sống mới dưới sự lãnh đạo của Đảng và coi đó là niềm tự hào chính đáng của mỗi cán bộ dân tộc.*

Để giải quyết tận gốc vấn đề, chúng tôi chủ trương mở hội nghị cán bộ các dân tộc nhằm giáo dục, phát động tư tưởng, động viên khí thế cách mạng, nâng cao lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, củng cố lòng tin tưởng của các đồng chí vào sự lãnh đạo của trung ương Đảng và Hồ Chủ tịch, để cao tinh thần phấn đấu vươn lên, ra sức khắc phục khó khăn, yên tâm phấn khởi công tác. Trong hội nghị này, đồng chí bí thư huyện uỷ trực tiếp báo cáo về tình hình, nhiệm vụ mới. Bài này được chuẩn bị tốt, có nội dung sâu sắc, nên có tác dụng phát động tư tưởng cán bộ. Sau đó, hội nghị tổ chức học tập chính sách dân tộc và chính sách cán bộ của Đảng, nghe Huyện uỷ và uỷ ban hành chính huyện kiểm điểm việc chấp hành các chính sách này. Bản kiểm điểm được Ban thường vụ huyện uỷ chuẩn bị trước và có sự tham gia ý kiến của các đồng chí phụ trách các ngành, các đồng chí bí thư chi bộ cơ quan. Nội dung bản kiểm điểm sâu sắc đã có tác dụng phát động tư tưởng cán bộ, đồng thời nâng cao trách nhiệm của các ngành đối với công tác cán bộ.

ở hội nghị này, anh em thảo luận rất sôi nổi và cởi mở. Một số đồng chí đã tự kể khổ của bản thân và gia đình mình dưới chế độ cũ và nói lên sự sung sướng ngày nay, tiền đồ tươi sáng ngày mai; việc đó có tác dụng phát động tư tưởng tốt. Nhờ những việc làm trên đây, anh em đều xác định được trách nhiệm của người cán bộ, đảng viên trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước. Nhiều đồng chí nói: cả nước có độc lập thì dân tộc mình mới có tự do. Bởi vậy, mỗi dân tộc đều phải có nghĩa vụ gánh vác trách nhiệm của mình. Cả nước như cơ thể con người, bộ phận nào suy yếu thì toàn thân bị ảnh hưởng”. Có đồng chí liên hệ: “Nhờ có cách mạng mà gia đình mình đủ ăn, đủ mặc hơn trước, mình có vợ, có con lại muốn về ở với gia đình để cán bộ Kinh làm cách mạng thay cho dân tộc mình như vậy là khuyết điểm lớn. Các đồng chí ấy cũng có vợ có con, một năm mới được về thăm nhà một lần, còn mình thì được về nhiều hơn. Vì vậy, mình phải vươn lên thực hiện quyền làm chủ của dân tộc mình. Bây giờ đã có 60% cán bộ lãnh đạo là

người dân tộc, trong đó có chủ tịch, phó bí thư, uỷ viên thường vụ huyện uỷ, trưởng ngành; đây là một điều đáng phấn khởi”. Nhiều đồng chí thấy rõ mình đi hoạt động cách mạng không chỉ là điều vinh dự cho bản thân và gia đình, mà còn là niềm tự hào cho cả dân tộc mình. Các đồng chí đã phê phán những hiện tượng thiếu tinh thần trách nhiệm và hối hận trước việc xin về hoặc tự ý bỏ công tác về nhà.

Nhiều ý kiến phê bình Huyện uỷ, Uỷ ban các ngành một cách rất thẳng thắn, sâu sắc, cụ thể như: Chưa chú trọng đầy đủ đến đời sống, mà chỉ nghĩ đến động viên cán bộ dân tộc, khi cán bộ ốm đau ít thăm hỏi, khi cán bộ đi công tác về không có cơm ăn, không có giường ngủ, thái độ đối xử ít tình cảm, kẻ trên người dưới. Những khuyết điểm này biểu hiện nhiều ở các ngành, nhất là ở các đồng chí phụ trách. Đồng thời, anh em còn phê bình cả chi bộ và chính quyền địa phương không quan tâm giáo dục giúp đỡ gia đình cán bộ thoát ly địa phương giải quyết những khó khăn, do đó mỗi khi cán bộ về nhà, bố mẹ, vợ con thác mắc giày vò.

Chúng tôi họp Huyện uỷ để tiếp thụ những ý kiến phê bình trên và bàn phương hướng sửa chữa. Sau đó chúng tôi họp riêng các ngành, các xã để nói lại những ý kiến phê bình của anh em và nêu ra một số vấn đề để giúp các ngành, các xã tự kiểm điểm và bàn biện pháp thực hiện theo phương hướng của Huyện uỷ đã vạch ra. Chúng tôi còn tổ chức những cuộc họp mặt với đại biểu của gia đình cán bộ thoát ly, bộ đội tại ngũ, để động viên họ. Qua những cuộc họp mặt này, mọi người đều nhận thấy gia đình mình có con em thoát ly, đi bộ đội là điều vinh dự lớn, góp phần chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội, hứa khắc phục mọi khó khăn của gia đình để con, em mình làm tốt công tác của Đảng giao cho. Tại những cuộc mít tinh hoặc hội nghị lớn của địa phương, chúng tôi coi trọng việc mời đại biểu gia đình có con em thoát ly địa phương đi công tác và đi chiến đấu ngồi ghế danh dự; hàng năm, chúng tôi tổ chức việc báo công với gia đình có con em đạt danh hiệu tiên tiến, chiến sĩ thi đua được tặng bằng khen, giấy khen. Đi đôi với việc giáo dục tư tưởng,

động viên tinh thần công tác của cán bộ, chúng tôi tích cực đào tạo cán bộ. Riêng năm 1967, chúng tôi cử gần 100 đồng chí, trong đó có một số thanh niên có điều kiện thoát ly địa phương đi học các lớp chính trị, văn hoá, kỹ thuật, đồng thời bồi dưỡng, giúp đỡ các đồng chí làm tốt công tác thực tế hàng ngày, tiếp tục xét nâng lương cho cán bộ, cải thiện việc ăn, ở, sinh hoạt hàng ngày của cán bộ, v.v...

Tất cả những việc làm trên, đều có tác dụng động viên, cổ vũ, ổn định tư tưởng cán bộ, tạo điều kiện cho cán bộ yên tâm công tác lâu dài. Những đồng chí trước đây xin về, nay đã xin ở lại công tác. Những đồng chí đã bỏ về nhà, nay trở lại cơ quan làm việc. Việc điều động cán bộ từ từ xã lên huyện được rõ ràng hơn trước. Có thời gian, chúng tôi điều động một lúc 17 đồng chí, trong đó có 5 nữ. Anh chị em nay đều ra đi với tinh thần tự nguyện, phấn khởi. Hiện nay, mỗi xã thường xuyên có ba cán bộ dự trữ (cán bộ thoát ly sản xuất, làm công tác ở xã), khi điều động đồng chí nào đi thì thay thế ngay bằng đồng chí khác. Việc giải quyết tốt tư tưởng và công tác cho cán bộ dân tộc ít người đã có tác dụng trở lại đối với tư tưởng của cán bộ Kinh. Những đồng chí cán bộ Kinh trước đây xin về xuôi công tác, nay đã yên tâm, phấn khởi, tự nguyện ở lại công tác lâu dài với đồng bào và cán bộ các dân tộc. Tư tưởng bi quan thể hiện trên lời nói “sinh xuôi, tử ngược” của một số cán bộ Kinh trước đây, nay gần như không còn nữa.

Đây là kết quả lớn mà trước kia chưa bao giờ chúng tôi thực hiện được. Kết quả này làm cho đội ngũ cán bộ huyện của chúng tôi đã được ổn định trong mấy năm nay và ngày càng phát triển về số lượng và chất lượng.

Từ những việc làm và kết quả thu được trên đây, chúng tôi rút ra hai kết luận:

- 1- Đội ngũ cán bộ huyện của chúng tôi trước đây có tình trạng không ổn định, tư tưởng xin về nhà khá phổ biến và đã kéo dài trong nhiều năm. Chúng tôi đã giải quyết bằng nhiều cách, nhưng ít có kết quả.

Lúc đó, chúng tôi thường chỉ nhìn vào hiện tượng, một chiều chạy theo việc giải quyết những vấn đề cụ thể của từng đồng chí một cách chấp vá, nên xong được hiện tượng này lại xảy ra hiện tượng khác, hoặc giải quyết xong lúc này, lúc khác lại nảy ra. Lần này chúng tôi giải quyết vấn đề có nghiên cứu toàn diện, tập trung và đi từ gốc. Kinh nghiệm cho thấy, khi vấn đề tư tưởng được giải quyết tốt thì các biểu hiện tiêu cực trong cán bộ sẽ dần dần mất đi. Tuy nhiên, về mặt tổ chức và thực hiện chính sách, chế độ đối với cán bộ cũng như thái độ cư xử hàng ngày, vấn đề sinh hoạt không thể coi nhẹ được.

Công tác cán bộ là công tác rất quan trọng, có quan hệ đến việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng. Trước đây do nhận thức không đầy đủ, Huyện uỷ thường giao vấn đề vấn đề cán bộ cho Ban tổ chức giải quyết nên kết quả đạt được bị hạn chế. Qua việc làm lần này, chúng tôi thấy rằng công tác cán bộ là công tác chung của Đảng, của các cấp uỷ, các ngành, tr ước hết là của Huyện uỷ và của các chi bộ địa phương. Huyện uỷ quyết tâm làm thì sẽ tác động mạnh đến ý thức trách nhiệm của các ngành, các cấp đối với công tác này. Đồng thời, chi bộ địa phương thấy việc giúp đỡ gia đình cán bộ thoát ly giải quyết những khó khăn là trách nhiệm của mình cũng sẽ tác động mạnh mẽ đến tư tưởng và công tác của cán bộ thoát ly.

*

* *

Trên đây là một số việc làm và kinh nghiệm bước đầu chúng tôi thu được. Chúng tôi đang ra sức khắc phục những nhược điểm và khuyết điểm tồn tại nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ huyện chúng tôi ngày càng trưởng thành về mọi mặt, đáp ứng yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng mới, xứng đáng với lòng tin cậy của đồng bào các dân tộc.